

L'homme vêtu de blanc

Dominique Soetaert

W e schrijven 19 oktober 2006: de immer kwieke en charman- te Henri Salvador is te gast in *De Laatste Show* en ontroeft televisiekijkend Vlaanderen. Ondanks zijn pensioengerechtigde leeftijd van net geen negentig jaar brengt hij met veel verve zijn klassieker *Dans mon île*. Een dik jaar later, op kerstavond 2007, neemt de ondertussen krasse negentiger in het Palais des Congrès te Parijs in tranen definitief afscheid van zijn publiek met zijn bekende 'ginsketch'. Geen twee maanden later overlijdt hij op 13 februari 2008. Frankrijk verliest een invloedrijke muzikant, maar ook een humorist die kon terugblikken op een rijkgevulde carrière.

Henri Gabriel Salvador wordt geboren op 19 juli 1917 te Cayenne in Frans Guyana. Op 12-jarige leeftijd verhuist hij met zijn ouders naar Frankrijk. Op vrij jonge leeftijd start hij net als veel andere artiesten zijn carrière in de *cabarets parisiens* van Montparnasse. Onder invloed van Django Reinhardt laat hij het cabaret voor de jazz en dweept met iconen als Louis Armstrong en Duke Ellington. Salvador leert gitaar spelen "en jouant dix-huit heures par jour". Later wordt hij de vaste begeleider van Reinhardt. Zijn liefde voor de gitaar verwoordt Salvador als volgt: "La guitare ressemble à une femme. Elle en a les formes, la courbe des épaules et le galbe des hanches. Et puis, la guitare est sensible comme une femme amoureuse. Elle chante dès qu'on l'effleure."

De Tweede Wereldoorlog maakt prompt een einde aan de optredens met Reinhardt. Salvador vlucht weg uit Frankrijk en maakt een poosje deel uit van het orkest van Ray Ventura, met wie hij door Zuid-Amerika toert. In de naoorlogse periode vertoeft Salvador vaak in existentialistische kringen, maar in tegenstelling tot zijn gezellen cultiveert hij vooral de lach, de mime en de parodie. Hij treedt voor het eerst op in de Parijse muziektempel ABC, waar hij zijn toekomstige echtgenote en manager Jacqueline ontmoet, die een niet te onderschatten rol zal spelen in zijn carrière. In jazzcriticus en trompettist Boris Vian vindt hij een zielsverwant, met wie hij in een korte maar intense periode tot de dood van Vian in 1959 meer dan 400 liedjes zal schrijven. Succesnummers uit de jaren vijftig zijn *Maladie d'amour* en *L'abeille et le papillon*.

In de jaren zestig beleeft Salvador zijn creatieve hoogdagen. Op de Franse televisie wordt hij een graag geziene gast in en presentator van amusementsprogramma's. Zijn schaterlach is legendarisch. Onder het pseudoniem Henry Cording brengt hij de eerste Franse rock-'n-roll-plaat uit. Onder eigen naam dan weer brengt hij een jazzplaat uit, genaamd *Salvador plays the blues*. Daarnaast tekent hij nog voor diverse successen als *Syracuse*, *Le travail, c'est la santé*, *Le lion est mort ce soir*, *Quand faut y aller*, *Zorro est arrivé...* Hij schrijft ook filmmuziek voor Walt Disney in *Sneeuwwitje en de zeven dwergen*. In de jaren

zeventig noteren we vooral zijn inbreng in de musical *Émilie Jolie* van Philippe Chatel, waar hij de rol van verteller vertolkt en drie liedjes brengt, waarvan één met Françoise Hardy.

In de jaren tachtig en negentig, wanneer de popmuziek het chanson en de jazz verdringt, taant de ster van Henri Salvador. Hij blijft platen uitbrengen en af en toe een concert geven, maar richt zich daarnaast vooral op... petanque, waarin hij lang niet onverdienstelijk blijkt. Naast petanque ligt vooral voetbal en in het bijzonder PSG hem nauw aan het hart. Tussendoor spreekt hij ook de stem in van het rode krabbetje Sebastiaan in de Franse versie van *De Kleine Zeemeermin*. Het is wachten tot 2000 vooraleer Salvador in ere hersteld wordt door Keren Ann en Benjamin Biolay via de cd *Chambre avec vue*. Van de cd worden liefst twee miljoen exemplaren verkocht. Ondanks zijn hoge leeftijd blijft Salvador albums uitbrengen en concerten geven tot kerstavond 2007, wanneer hij er een carrière van liefst 65 jaar op zitten heeft. Op 13 februari 2008 overlijdt Salvador thuis aan een hartaderbreuk.

Hoewel Salvador diverse klassiekers componeerde, aan de lopende band platen uitbracht en met veel succes optrad, bleef hij voor chansonnier liefhebbers altijd een beetje in de schaduw van Brassens, Brel en andere Gainsbourgs. Zijn muzikale betekenis oversteeg echter het Franse chanson. Salvadors lied *Dans mon île* was een van de inspiratiebronnen voor Antônio Carlos Jobim en João

Gilberto bij het ontwikkelen van de wereldberoemde bossanova sound, een verdienste die hem hommages opleverde van Caetano Veloso en Gilberto Gil. De laatstgenoemde kent hem later, als minister van Cultuur, de Braziliaanse orde voor culturele verdienste toe. In Frankrijk werd hij in 2004 benoemd tot *Commandeur dans l'ordre de la Légion d'honneur*. Salvador introduceerde in de jaren vijftig de rock-'n-roll in Frankrijk en in de jaren zeventig de disco (*J'aime tes g'noux*, een adaptatie van Shirley & Company's *Shame Shame Shame*). Zeggen en schrijven dat deze artiest een fundamentele bijdrage geleverd heeft tot de ontwikkeling van de Franse muziekscène, is dan ook geenszins overdreven.